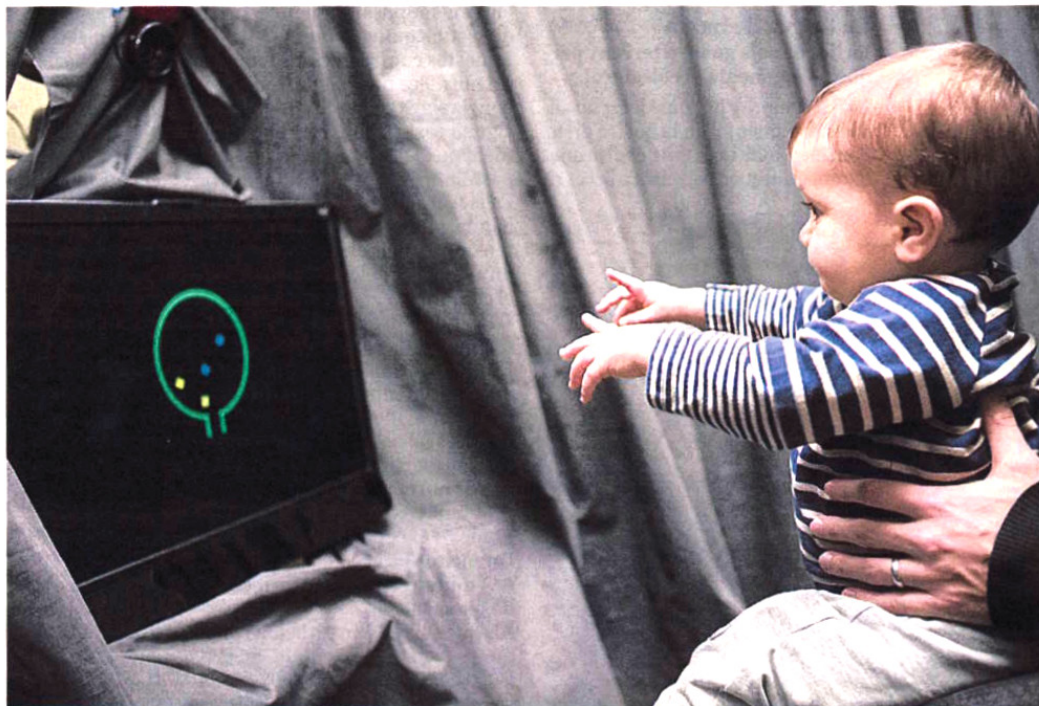

AVANTATGES DE LES CASES EN QUÈ ES PARLEN DUES LLENGÜES

Els nadons ja són bilingües entre els sis i els deu mesos

Els monolingües són menys àgils a l'hora de concentrar-se

Un nen se sotmet a les proves de bilingüisme que es poden practicar al Laboratori de Recerca en Infància, a la Unitat de Cognició i Cervell de la Universitat Pompeu Fabra. JORDI PIZARRO

Els nadons són capaços de distingir en quina llengua se'ls parla a partir dels sis mesos perquè observen els gestos facials del seu interlocutor, segons diferents estudis. El bilingüisme reforça, a més, la concentració.

MÒNICA L. FERRADO

BARCELONA. Cada mes, milions de nadons meravellen els seus pares demostrant-los que comencen a entendre les seves paraules i pronunciant els primers *papapapa* i *mama-mama*. Arabé, si es desenvolupen en una casa bilingüe, ¿aprenen a diferenciar bé en quina llengua els estan parlant? Els estudis científics demostren que els nadons ja són bilingües entre els sis i els deu mesos. Fins i tot poden apreciar les diferències pròpies de cada llengua. En català, ja distingeixen entre les vocals obertes i tancades (*e, o*) i entre la *es* sorda i la sonora.

A més, que el seu cervell es desenvolupi en un entorn bilingüe els atorga avantatges cognitius, com tenir més control sobre la capacitat de concentració. Així ho indiquen diferents estudis, els més importants dels quals, en què han participat investigadors catalans, són del Laboratori de Neurociències de la Universitat Pompeu Fabra.

Créixer en un entorn bilingüe també atorga alguns avantatges. Si quan sigui gran, a aquest bebè li toca treballar en un entorn sorollós, com la redacció d'un diari, amb gent amunt i avall i parlant al mateix temps per telèfon, ho tindrà més fàcil per no distreure's i concentrar-

se en el que fa. Per què? El seu cervell ha après a concentrar-se millor per necessitat pròpia, explica Albert Costa, investigador del centre.

És qüestió de necessitat: "Els bilingües han d'estar controlant continuament dues llengües per mirar de no barrejar-les i per intentar evitar les interferències de l'una sobre l'altra".

Cervell entrenat

Per això, a més de fer servir les àrees del cervell dedicades al llenguatge, també fan servir simultàniament els circuits cerebrals relacionats amb la capacitat d'atenció. Això suposa un entrenament més gran d'aquesta zona del cervell i, per tant, més agilitat respecte als monolingües en tasques que requereixen més focalització.

Així, en les proves que ho demostren s'ha sotmès els dos grups de

persones, un de monolingües i un altre de bilingües, a situacions en què hi pot haver confusions. I el bilingüe pot discriminar millor la informació que el pot despistar. Per exemple, si se'ls presenta una sèrie de números com 222 i 333 i se'ls pregunta quants números estan veient, els bilingües contestaran en els dos casos que 3. Però en el cas del monolingüe, trigarà més a donar una resposta i, sovint, en el primer cas (222) dirà que hi ha dues xifres, deixant-se emportar a primer cop d'ull per la informació que li dona el número en si mateix, que efectivament és un dos.

Aquest sobreesforç mental també té efectes protectors sobre el cervell. La gimnàstica cerebral d'aquest tipus fa que, quan siguin grans, els individus bilingües triguin més a patir malalties neurodegeneratives com l'Alzheimer. ■

Més lents a l'hora de parlar

No tot són avantatges per als bilingües. L'equip de la Universitat Pompeu Fabra ha trobat que els bilingües són més lents parlant. Tan sols són mil·lèsimes de segon, però triguen més a recuperar les paraules del cervell. Segurament, perquè ha de treballar amb dues "bases de dades". També són més freqüents els moments en què la persona es queda encallada en una paraula fins que la troba. Això passa més amb les paraules que es fan servir poc i les que són més dife-

rents entre una llengua i l'altra.

Els investigadors de la Pompeu també han esbrinat que els nadons són multilingües fins als 10 mesos. "Forma part del conjunt de capacitats que té el nen en néixer", explica Núria Sebastian, que treballa en el centre que investiga amb nadons. A partir d'aleshores, els monolingües acaben especialitzant-se només en els sons de la seva llengua, mentre que els bilingües conserven la capacitat perceptiva de distingir entre les dues.